UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Speculu[m] officii misse expositorium

Johannes <de Lambsheim>

Heidelberg, 1495.06.29

De laude et virtute psalmoru[m] et horis canonicis legendis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30862

Visual Library

tratio venie ſit ſtabilimentū grē. ſit me‑
dicina vite. ſit mēoria paſſionis tue. ſit cō
tra debilitatē fomitis. ſit viaticū mee pe
grinatōnis. Euntē me cōducat. errantē
me reducat. reuertentē me ſuſcipiat. titu
bantē me teneat. cadentē me erigat. i bo
no pſeuerantē me faciat. et ad celeſtē glo
riā me pducat. O altiſſime de⁹. beatiſſi
ma pñtia corpis et ſanguinis tui ſic im
mutet palatū cordis mei vt pter te ſenti‑
at dulcedinē. nullā amet pulcritudinē.
nullā amet illicitū amorē. nullā deſideret
cōſolationē. nullā vnqꝫ admittat malā
delectationē. nullū curet honorē. nullā ti
meat crudelitatē et tribulationē. amen.

Incipit tractatus de lau de et virtute pſalmorū et de horis canonicis dicēdis

Angelis ſociant̄ et aſſimilant̄
hi q̄ deuote deo pſallūt ipmqꝫ
ex toto corde laudāt. Hoc eſt
enī negociū angelorꝫ ſcꝫ lau‑
dare deū. Unde dr ps. lxvij. de angelis.
Preuenerūt principes cōiuncti pſallēti‑
tibus in medio iuuencularū tympani‑
ſtriarū. Deuotioni nāqꝫ pſallentiū adeſt
pñtia ꝛ cōgratulatio angelorꝫ. qđ pſal. de
ſignauit dicēs. In cōſpectu angelorꝫ pſal
lam tibi. Un̄ ergo ſūmope cauendū eſt
ne angeli diſcedant ꝓpter noſtrā deſidiā
negligentiā inſolentiā. aut diſſonā melo
diā. et diſplicentiā habeāt de nobis, pꝫ
narrat̄ in vitiſpatrum. Reuera doctores
ſancti lati pſequētes laudē pſallentiū et
modū pſallendi. ſic ponūt dicētes in ge‑
nere. qꝫ nullus poſſit mortaliū verbis vl
mente virtutes pſalmorꝫ ꝛ laudē diuinā
explicare. ſi nō dīttarat labiorꝫ ſuperficie
ſed intēta mēte et puro corde diuine lau‑
des pſoluant̄. In pſalmis inuenies ſi in
tenta mēte nō celeritate verborꝫ pſcrute‑
ris. dñici verbi incarnationē. paſſionē. re
ſurrectionē. et aſcenſionē. In pſalmis in‑
uenies intimā peccatorꝫ cōfeſſionē. et inti
mā deprecationē diuine miſcdie. pſidiū
cōtra aduerſitates oīm rerū q̄ tibi acci‑
dūt. dignāqꝫ gratiarū actionē. In pſal‑
mis cōfiteris infirmitatē tuā atqꝫ miſeriā
et p ipos deū inuitas ad miſericordiā. ſi
a deo mereris vt tibi reuelet ſecreta pſal
morū. oēs in eis inuenies virtutes. Si
vis cōfeſſionē ꝛ peccatorꝫ agere pniaꝫ. nō
celeritate verborꝫ ſed intēta mēte ſepte‑
nos dauiticos pnie decanta pſalmos. et
celerrimā expieris dei clementiā. mentē
tuā ſpirituali gaudio illuminare. et ma‑
gnā ſpem indulgētie tibi ꝓmittere. Si
vis orare laxa mentē tuā in virtute pſal
morū quorꝫ initiū eſt. Ad te dñe leuaui
animā meā. In te dñe ſperaui. Inclina
dñe. Deus in adiutoriū. Deus in noīe
tuo. Deus miſereat̄ nrī. Exaudi deus
primū. et nullaten⁹ hūanus animos pōt
tā pfecte miſeriā et tribulationē ſuā. an‑
guſtiaſqꝫ tentationū explicare. et dei mi‑
ſericordiaꝫ inuocare. Si vis maieſtatē
dñi laudare. oīmqꝫ beneficiorꝫ grās age‑
re. decanta pſalmos. quorū titulus eſt al
leluia. et. Bñdic aīa mea dñm. In hoc
ſacrificiū offers deo oīpotenti dulci⁹ ſup
mel et fauū. Si hūanis vel ſpūalibꝫ ten
tationibꝫ affligeris. vt videaris a deo de
relictus. intima mēte decanta pſalmos
quorꝫ initiū eſt. Deus me⁹ reſpice. Ex‑
audi deus orōꝫ meā cū depcor. Saluū
me fac deus. et ſtatim deus pondus al‑
leuiabit tibi. Si pñs vita tibi ē faſtidio
ſa et tedioſa. et ardenti deſiderio ad vidē‑
dū oīpotentē deū accenderis. hos decan
ta pſalmos. Queadmodū. Quā dilecta
Deus de⁹ meus ad te. et cōplebit̄ deſide
riū tuū. Si in tribulationibꝫ derelictuꝫ
te intelligis cōpuncto corde decanta pſal
mos. Uſqꝫquo dñe. Deus auribꝫ. Mi
ſerere mei deus. qm̄ cōculcauit. Exau‑
di deus orationē meā et ne deſpexeris.
In te dñe ſperaui. et ſtatim viſitabit de‑
us anguſtias tuas ꝓpicius. Accepta ita
qꝫ quiete decanta in laudē dei. Benedi

cam dominū in omni tēpore. Benedic
aīa. virtuꝫ Exaltabo te dn̄e. Et ſꝑ ſiue
aduerſitatis ſiue ꝓſperitatis tp̄e. hymnū
triū pueroꝝ pſalle. null⁹ eñ mortaliū vir
tutū hui⁹ hymni explicare p̄t. in quo oīs
creatura ad laudandū deū inuitaꝛ. Si
in diuinis laudibus et mandatis te exer
cere cupis decanta pſalmū. Beati ima/
culati in via. et licet vſqꝫ in finē vite tue
huius pſalmi virtutē ſcrutat⁹ fueris: pfe/
cte tñ intelligere nō poteris. Vñ de vir/
tute pſalmoꝝ ſic inq̄t beat⁹ Hiero. Cā
ticū pſalmoꝝ virtutes infundit. aīas de
corat. angelos inuitat in adiutoriū. effu/
gat demōes. expellit tenebras. efficit ſan
ctitatē. hoī peccatori eſt refectio mentis.
peccata delet. ſanctorū auget fidē. ſicut
ſol illuminat. ſicut aqua ſanctificat ſicut
ignis peccatū exurit. ſicut oleū defluit.
oleū eſt miſericordie. ſol iuſticie. pars an/
geloꝝ electa. deū oſtendit. diabolū offen/
dit. voluntatē illicitā extinguit. aſperita/
tem eijcit. omnē furorē deprimit. iracun/
diā frangit. ſic̄ eſt melle. carmē eſt electo
rum apud deū. omne peccatū expellit.
vinculū eſt charitatis. emendat oīa. pe/
netrat oīa: ſuffert oīa. docet oīa. ſignificat
oīa animā magnificat. turrim excelſam
edificat. os purificat. coꝛ letificat. hoīem
clarificat. ſenſus aperit. oē malū occidit.
ꝑfectionē inſtruit excelſa demonſtrat. de
ſideriū regni celeſtis donat. pacem inter
corpus et animā facit. Ignē ſpiritualē
in corde accendit. cōtra oīa vicia ſollici/
tudo eſt. certamen bonū quotidie eſt. ra/
dicē oīm maloꝛū expellit. ſicut loꝛica in/
duit. ſicut galea defendit. ſpes eſt ſalutis.
cōſolatio doloris, ꝓtectio laboris. noticia
veri luminis. fons ſanctitatis. iuuenē ho
minē caſtigat. regnū celoꝝ ſuꝑ terrā dat
tediū aīe tollit tuba eſt mirabilis. Qui
diligit canticū pſalmoꝝ aſſiduū: nō pōt
amare peccatū. Qui habet laudē dei in
corde ſuo: poſtremo gaudebit cum deo.
aīam ſuā in celo letificabit in ſecula ſecu
lorū. Hec hieronym⁹. ¶ In pſalmis de

ſcribunꝛ p̄mia bonoꝝ. ſupplicia maloꝝ.
rudimēta incipientiū. ꝓgreſſio ꝓficiētiū
ꝑfectio ꝑueniētiū vita actiuoꝝ ſpeculatio
ꝯtēplatiuoꝝ. Et qꝛ decātatio horarū ca
nonicarū laudē diuinū ꝯtinētiū debita
ſeruitus q̄dā appellaꝛ. In ſeruitio aūt a
licui debito quiuis debet eſſe fidelis. ne
apicē nec iotā p̄tereat vel omittat: ſed in/
tegrū ſeruitiū ſuū ſine fraude perficiat vt
ſcribiꝛ. xij. diſt. c. preſ byter. Seruit⁹ eſt
clericoꝝ ſeptē horaꝝ ſeruitia q̄libet die
ꝑſoluere. Unde ergo ille qui alicui quali
bet die obligaretur in ſeptē floꝛenis. ſi in
vno minus perſolueret nō plene ſatiſfa/
ceret. ſic qui cantat vel legit laudes diui
nas ſincopando auferesando aut apoco/
pando nō integraliter ſatiſfacit. et per cō/
ſequens negligēter et grauiter peccando
agit: et maledictionē incurrit. Iuxta il/
lud Iere. Maledictus homo qui facit
opus dei negligēter. De hoc cantoꝛ Pa
riſienſis ita inquit. Chariſſime vt eter/
num premiū adipiſcaris. inſiſte orationi
et laudi diuine moroſe ꝑſcrutabiliter: et
nō tranſitorie. Cum eñ aliquis tranſ/
currendo reliquerit litterā vel ſyllabā aut
dictionē ſeu orationē de horis debitis:
perperā ꝛ praue orauit. teneꝛ eñ ita bene
ad vnā orationē dictionē litterā vel ſylla
bam ſicut ad aliā. cū de ſubſtātia ſit ora
tionis ſeu pſalmi aut laudis diuine. At
tendant ergo illi qui fraudulenter et ſur/
tiue pſallant et orant. aufereſim faciēdo:
in principio ſcꝫ dictionis. ſiue ſincopam
de medio tollendo. aut apocopā in fine
abſcindendo. ꝙ infideliter pſallūt: quia
non integre vt tenentur. quia furanꝛ aut
ſurripiunt plures particulas. nec ſatiſfa
ciunt ꝛ de omiſſis reddituri ſunt deo ra
tionē. Hinc eſt ergo ꝙ ſathanas huius
negligentie adiutoꝛ vt poſſit negligentes
accuſare. viſus eſt a ſanctis patribus ne
gligentias iſtas cōſcribere. Unde in vi
tis patrū narratur. Quomodo quidam
pater ſanctus vidit quendā demonē in
corpoꝛali effigie apparentē. in feneſtra cū

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

choꝛi ſedentē. in quadā cute pergaminea
conſcribere negligētias pſallentiū et can
tantiū. Jtē diabolus cuidā homini de-
uoto occurrens. interrogatus ab eo vñ
veniret. Reſpondit demon. de quodam
collegio ſe venire. vbi aſſeruit ſe in ſac-
co ſuo collegiſſe dictiones et ſyllabas in
diuino officio ꝑ ſincopā obmiſſas vt ta-
les in die iudicij de huiuſmodi negligen
tijs accuſare poſſet. Circuit nāqꝫ ſathan
terrā et perambulat eā cōſiderando vnū
quēqꝫ quomodo eū ad negligentias vel
ad faciendū mala perducere valeat. ꝓut
innuit beatus Job in pmo in ſecundo
capitulis. Et. i. Pe. ij. Aduerſarius dia-
bolus veſter ꝛc. ¶ Circa quod ſciendū
eſt de negligentia hoꝛarū quantū ſit pec
catū. Reſpondit Alexan. de ales. ꝙ qñ
cōſuetudo negligentie circa negociū pſal
lendi ſeu laudandi deū ducit hominē in
contemptū. tunc negligētia talis eſt pec
catum moꝛtale. quia p̄t accidere ꝙ ex cō
ſuetudine quā habet homo negligenter
pſallendi. cōtemnat et nō curat bñ pſal-
lere vel dicere hoꝛas ſuas. Nam ratio ha
bet duas poꝛtiones. ſuperioꝛē et inferioꝛē
Quando ergo pars ſuperioꝛ nō acquie-
ſcit inferioꝛi parte nō bene pſallendo ſiue
negligenter. nō dicit̃ cōtemptus nec ne-
gligentia moꝛtale peccatum ſed veniale.
Quando vero acquieſcit et non cohibet
partē inferioꝛē quā debet cohibere. tunc
eſt cōtemptus. et iſta negligentia eſt pec
catū moꝛtale. ¶ Unde nota ꝙ oēs col-
laudantes tenentur auſcultare et aduer-
tere quid alij canunt pſallunt vel legunt
Alij vero pſallentes cantantes et legen-
tes tenent̃ diſtincte et ꝑceptibiliter ꝓnū-
ciare: etiā ſub debitis accentibus. Qui
eñ cātat in choꝛo toto conamine ſuo di-
ſtincte et aperte. et per cōſequēs ꝑcepti-
biliter hoc facere debet. vt ipſemet ſimili
ter et alij ſenſum verboꝛū valeant ꝑcipere
Ex his ſequitur ꝙ moꝛoſe et nō celeriter
quis debeat diuinā laudē tranſcurrere.
Nā ſi quis tranſcurrendo nimis celerit-
terqꝫ cantat vel legit. ſenſum verboꝛum
nec ipſe percipit nec audiētes ꝑcipere per
mittit. et in hoc ꝓculdubio cōtra ſeipm
et ꝓximū peccat. Unde ergo qui ſunt cō
ſueti ſic coꝛrupte et nimis celeriter pſal-
lere. debet aduertere damnum ſuum et
ꝓximoꝛū. et negligentiā ſuam emen-
dare: et non dicere. quia ſufficit integra
verba ꝓferre. Ratio. quia nec ipſi ſeip̃ eos
nec alij eos intelligere poſſunt. et ſic effe
ctum et fructū laudi diuine auferūt. ſm
ꝙ dicit cantoꝛ pariſienſis lib. v. Nullus
poteſt inq̇t curſim bene legere oꝛare pſal
lere aut cōtemplationi intendere. Jtaqꝫ
chariſſime vt eternū adipiſcaris p̄emiū
inſiſte oꝛationi et pſalmodie moꝛoſe ſcru
tabiliter et non tranſitoꝛie. Etiā vt im-
permixte laus diuina perficiat̃. id eſt vt
nihil addatur ſine auctoꝛitate ſuperioꝛū
ius oꝛdinandi habentiū. quia qui aliqd
addit vel diminuit ꝓpria auctoꝛitate: ſu-
ſupſtitioſus dicit̃ et falſarius reputatur
ꝓut ſatis copioſe dicit beatus Thomas
ſcda ſcde. Bernar. ſup cantica dic̄. Pſal
lentibꝰ dignantur admiſceri angeli ſan-
cti. ea ꝓpter attendite angelos cū ſtatis
ad oꝛandū ꝛ pſallendū. et ſtate cum reue
rētia et diſciplina. Jpſi nimirū miſſi ſunt
in miniſteriū ꝓpter nos. qui vt heredita-
tem capiamus ſalutis. deuotionē noſtrā
ferunt in ſuperna ꝛ referūt gratiā. Uſur
pemus officium quoꝛū ſoꝛtimur cōſoꝛ-
tium. laudē cum celi cantoꝛibꝰ in cōmu-
ni dicentes. vtpote ciues ſanctoꝛū ꝛ do-
meſtici dei. O ſi quis haberet oculos a-
pertos et videret qua cura. quoue tripu-
dio interſunt cantantibus. ſupſunt quie-
ſcentibus oꝛdinantibus et ꝓcurantibus
p̄ſunt. Unde vos moneo chariſſimi pu
re ſemper ac ſtrennue diuinis intereſſe
laudibus. Strennue quidē vt ſicut reue
renter ita et alacriter dño aſſiſtatis Nō
pigri. nō ſomnolenti. nō oſcitantes. non
parcentes vocibus. nō p̄cidentes verba
dimidia. nō integra tranſilientes. nō fra
ctis et remiſſis vocibus. ſed virili vt di

gnū eſt ſonitu et affectu. voces ſpiritus
ſancti depromētes. Pure vero vt nil ali
ud cum pſallitis ꝙ qđ pſallitis cogitetiſ
Sed nec illa quidē pfecte recipere tunc
cōſulerim que forte pauloante in came-
ris ſedentes in codicibus legeratis ſalu-
bria ſunt. ſed minime illa ſalubriter in-
terpſallendū reuoluitis. Spiritus eñ
ſanctus illa hora gratū nō recipit. quic-
quid aliud ꝙ debes neglecto eo qđ de-
bes obtuleris. Hec ille. Item Hiero.
dicit. Sic diſtincte alternatim pſalmi le
ctionesqꝫ ſacre pferantur. vt ob colliſio-
nes et hiatus et barbariſmos ad riſum
nō puocent angelici ſpiritus. Sit ſemꝑ
moderatus quietus et ſuauis ſonus in
vocibus. nec vlla pompa in diuinis pco
nijs locū habeat. Summa deuotio. cre-
bra ſuſpiria et lachrymas fundat. Sic
moroſitas ſic velocitas teneat ꝙ nec fa-
ſtidium nec impeditio lingue poſſit ori-
ri. Nulla vnqꝫ verba ꝙtumcūqꝫ vtilia
pferantur inter pſallētes. ſed illud in mē
tis archano ſumma cū diligentia rumi-
netur introrſum quod ꝑagitur extrorſū
Nullius eſt meriti ore diuina officia ver
boſitare. et miſera mente que extrinſecꝰ
imminent vagando circuire. Hec Hie
ro. Quis ergo ꝑpter quaſcūqꝫ orōnes
priuatas. audet curſorie legere horas ca
noicas. ad quas aſtrictus eſt ex obedien
tia. cum obedientia maior ſit ꝙ etiā que
cunqꝫ victime. ¶ Legamus igitur di
ſtincte et ad intellectū horas canonicas
et ſingula verba debite proferamus.
¶ Nota quicunqꝫ diligentiā ſuā fecerit
ſi tñ ex ſubreptione inimici. vel infirmi-
tate humana corde euagatus fuerit ꝛ di
ſtractus ab intentione in aliqua horarū
cōtra ſuā voluntatē. Illi remittit Inno
centius papa quintus omnē negligen-
tiam in eadē hora cōtractā. poſtqꝫ ſequē
tem orationē poſt finē eiuſdē hore deuo-
te dixerit. ¶ Oratio.
Ancte et indiuidue trinitati. ie-
ſu chriſti crucifixi humanitati.
et beate marie virgini ac matri regis al
tiſſimi. ſit ſempiterna gloria ab omni cre
atura: ꝑ infinita ſecula ſeculorū. Amen.
¶ Legamus igiť chariſſimi intellectua-
liter cū cordis actione. Affectualiter cū
mentis deuotione. Integraliter cū ple-
na expreſſione. Venerabiliter cum ge-
ſtu corporis et oris. Cōgruenter in ho-
ris inſtitutis. ¶ Qui deuote legit horas
canonicas multas cōſequitur vtilitates
Prima ꝙ ſoluit tributū. quia quilibet te
netur laudare deum. Secunda alleuiat
cōſcientiā. Tercia quia deus illas ora-
tiones libentius et citius exaudit ꝙ ali
as orationes priuataſ. Quarta quia oīa
facta et facienda illius hominis deus ꝓ
ſpere regit et diſponit. Quinta talis cō
ſolabitur in tribulatione ſua. Sexta de-
us preſeruat illum a periculis et cōfuſio-
ne quibus incidere deberet ꝑpter deme
rita eius. Septima deus ipm vngit ſpi
rituali gratia. Octaua ipm deus ducet
ad celeſtes ciues deum ſine fine laudan
tes. Nona deus eſt cuſtos illius homi-
nis quocūqꝫ ſe vertit. Decima ꝙ dabit
ſibi beatū finē Undecima ipm deus ci-
tius a peccatis ſuis per penitentiā vo-
cat ꝙ aliū. Duodecima angeli ſibi erunt
familiares et amici. Tredecima omnia
opera eius fiunt magis ſibi meritoria.
viuis et defunctis vtiliora et deo accep
tiora.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

¶ De horis dicendis hos nota verſos.

¶ Canonicas horas ſi deuote legis oras
Tunc orantur hore cū corde leguntur et ore
Littera neglecta vel ſyllaba murmure tecta
Dictio nō recta ſi ſit mala lectio lecta
Colligit hoc ſathanas ſi nō cū corde laboras
Fragmina verborū titiuillus colligit horū
quaqꝫ die mille vicibus ſe ſarcinat ille
quid facis extra chorū qui debitor officiorū
Es diuinorū cur induis acta vagorum
Deſine ſtare foras qꝛ chriſtus ponderat horas
Et numerando moras diſtinguit qualiter oras
qui pſalmos reſecat et verba dauitica curtat
Nil inde magis feret quā ſi ſua lingua taceret
Cū dn̄o pſalles pſallendo tu tria ſerues
Dirige cor ſurſum. profer bene. reſpice ſenſum
Auſcultādo cane ſimul incipe deſine plane
¶ Nunc lege nūc ora nunc cū feruore labora
Nunc cōtemplare nūc ſcripturas meditare
Sic erit hora breuis et tibi labor leuis

.i. horas reglares deuote᷑ bn̄ lege deo tribu ꝯſciam tū ꝛ ōbitū miſericordik po tius ꝙ̄ alias orōes
Canonicas bn̄ dic ſoluis leuias deus audit

alia agēdo ſalubriter dirigit ꝯſolat .i. ꝯfuſioni obſiſtit q̄ mentē gr̄a illa die poſſint accidere
Altera facta regit ſolans chaos obſtat et vngit

ſupnis ciuib₉ et h̄ in affe ctu q̄b₉ ꝯcordat effectu cuſtodit a mal' bn̄dictū finē tribuit ho culpe et pene ras deuote dicenti
Et ſuperis iungit cuſtod finē benedicit

¶ Pſalmi quinqꝫ ōpera bona faciunt

ꝓ futuris ꝓ p̄teritis de bonis de beneficijs de culpis
Orant gemunt ſpērant gratulantur et timent

Ter quinquagenos dauid ponit in ordinē pſalmos
Verſus ſex mille ſex centum ſex tenet ille

¶ Ad intelligentiā horū verſuū ſequētiū. Si vis brē exēplū de aliquo viciorū vel virtutū ī margine ſignatorū. videas vocabula et noīa in ordine verſuū poſita que per quotā illis ſuprapoſitā in biblia reperies.

esaie 34 2 mach 9 genes 20 dañ 2 Luc 18
¶ Lucifer antiochus nērorh nabucho. phariſeus | ſuperbia

genes 4 3 regū 12 2 regū 17 2 paralip 18
¶ Ira cayn roboam ferit achitophet et oziam — ira

1 regū 24 2 reg 3 2 regū 14 geñ 37
¶ Inuidere malo ſaul ioab ammon iacobitē — inuidia

ezech 18 nūe 21 exod 18 genes 13 ruth 1
¶ Zodoma iudea pigri loth vxor et orpha — accidia

nume 32 nūe 34 exod 18 math 26 3 reg 5
¶ Ruben achor cupidi balaā iudaſqꝫ ieſi — auaricia

daniel 14 1 regū 2 geñ 25 1 regū 14 luce 15
¶ Bel vorat et phinees eſau ionathas quoqꝫ diues — gula

geneſis 19 iudicū 3 genes 34 2 regū 14 nūe 25
¶ Penthapolis gabaa et onas mare defluit amō

1 regū 2 daniel 11 geñ 49 iudic 16 3 regū 2 nūe 25
¶ Dauid preſbyteri ruben, ſamſon ſalomō ſab — luxuria

geñ 4 luc 2 mat 3 luce 2 luce 18
¶ Abel virgo ieſus hūilis quoqꝫ iuſtificatus — hūilitas

geneſ 16 nume 12 1 regū 7 thobie 2
Manſueſcūt iſaac moiſes ſamuelq3 thobias | māſuetu.
.i. martyres
queris amoroſos omnes tibi collige paſſos | charitas
ioſue 14 puerb 31 2 mach 38 1 regū 14
Sunt fortes ioſue mulier iudas ionathaſq3 | fortitudo
ruth 2 luce 19 2 regū 19 geneſ 18 geñ 19
Ipſe pius boos zacheus berſel abraam loth | largitas
exodi 24 daniel 7 ione 3 matth 3
Abſtinuit moiſes daniel niniuita iohānes | abſtinētia
hester 14 geneſ 18 iudith 2 daniel 14
Hester cum ſara cum iudith caſta ſuſanna | caſtitas
2 regū 21 exodi 21 iob 1 geñ 19 gene 4
Amon, iudea nati iob loth godolia | de cōuiuio
daniel 5 marci 6 iudith 12
Balthaſar herodes epulabantur holofernes
luce 10 ioſue 13 geñ 16 geneſis 18
Martt raab loth obeth abraam gaudet | de hoſpitatōe